

EUROOPA KOHTU OTSUS

25. september 1979*

Kohtuasjas 232/78,

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON, esindajad: õigusnõustajad R. Beraud ja P. Kalbe ,
kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis: c/o Mario Cervino,
Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

hageja,

versus

PRANTSUSE VABARIIK, esindaja: õigusnõustaja N. Museux, kohtudokumentide
kättetoimetamise aadress Luxembourgis: Prantsusmaa saatkond,

kostja,

mille esemeks on hagi tuvastada EMÜ asutamislepingu artiklitest 12 ja 30 tulenevate
kohustuste täitmatajätmine Prantsuse Vabariigi poolt,

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president H. Kutscher, koja esimees Mackenzie Stuart, kohtunikud
P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keefe, G. Bosco ja A. Touffait,

kohtujurist: G. Reischl,

kohtusekretär: A. Van Houtte,

on teinud järgmise

otsuse

Põhjendused

1. Komisjon pöördus oma Euroopa Kohtu kantseleisse 25. oktoobril 1978 saabunud
hagiavaldusega kohtu poole nõudega tuvastamiseks, et jätkates pärast 1. jaanuari 1978
siseriikliku piirangutega seotud impordikorralduse kohaldamist Ühendkuningriigist

---

* Kohtumenetluse keel – prantsuse.

pärit lambaliha suhtes, ei ole Prantsuse Vabariik täitnud EMÜ asutamislepingu artiklitest 12 ja 30 tulenevaid kohustusi. Oma teguviisi põhjenduseks väitis Prantsuse Vabariik eeskätt, et tal on ühinemisakti artikli 60 lõike 2 kohaselt õigus säilitada kõnealused impordipiirangud seni, kuni lambaliha osas ei ole kehtestatud turu ühist korraldust.

2. Osutades Euroopa Kohtu poolt 29. märtsil 1979 tehtud otsusele (kohtuasi 231/78, komisjon *versus* Ühendkuningriik), muutis komisjon kohtuistungil esitatud nõudeid ja palus kohtul nimetatud otsuse aluseks olevat seisukohta arvesse võttes tuvastada, et Prantsusmaa ametiasutuste kehtestatud riiklik lambaliha importimise kord on EMÜ asutamislepingu artiklitega 12 ja 30 osaliselt vastuolus alates 1. juulist 1977, osaliselt alates 1. jaanuarist 1975 ja osaliselt alates ühinemisakti jõustumisest. Komisjoni väitel tuleneb nimetatud otsusest, et üksnes uutel liikmesriikidel oli õigus kohaldada ühinemisakti artikli 60 lõike 2 sätteid ja esialgsed liikmesriigid oleksid ühinemisakti artiklites 35, 36 ja 42 sätestatud tähtaegade jooksul pidanud hindama uutest liikmesriikidest pärit toodete impordi suhtes rakendatavate piirangute vastavust asutamislepingule.

3. Komisjoni poolt kohtuistungil esitatud uued nõuded ei ole vastuvõetavad, kuna need ei ole kooskõlas kohtu kodukorra artikli 38 sätetega. Selles artiklis on sätestatud, et pooled peavad kohtuvaidluse eseme määratlema hagiavalduses. Kuigi kodukorra artiklis 42 on lubatud teatavatel tingimustel esitada uusi väiteid, ei saa pooled menetluse käigus kohtuvaidluse eset muuta. Sellest tulenevalt peab hagi põhjendusi vaatlema ainult hagiavalduses esitatud väidete ulatuses, see tähendab, et vaid selles osas, mis puudutab ajavahemikku pärast 1. jaanuari 1978.

4. Eelnimetatud 29. märtsi 1979. aasta kohtuotsuse põhjendustest ilmneb, et ühinemisakti artikli 60 lõike 2 kaotas kehtivuse 1977. aasta lõpus. Seega ei saa kõnealust sätet kohaldada sel ajavahemikul, mille osas komisjon nõuab Prantsuse Vabariigi rikkumise tuvastamist. Seetõttu tuleb kõnealune säte jätta käesoleva kohtuvaidluse lahendamisel kohaldamata. Vaidlus tuleb lahendada üksnes asutamislepingu artiklite 12 ja 30 alusel. Prantsuse Vabariigi poolt esitatud, ühinemisaktiga seotud väited tuleb seega antud kohtuasja lahendamisel jätta arvesse võtmata.

Kohtuasja sisu

5. Tõendamist on leidnud asjaolu, et lambaliha importimiseks Prantsusmaale on kehtestatud piirangutega seotud impordikorraldus, mis põhineb „piirhinnal”, mille kaitseks rakendatakse impordikeeldude süsteemi, ja „lisamaksudel” (*reversements*). Lambaliha importimine Prantsusmaale on lubatud vaid juhul, kui teatav kontrollhind Prantsusmaal ületab piirhinna taseme. Seejuures võetakse lihatööstuse elusloomade ja värskete või külmutatud lambarümpade importijatelt lisamaksu, mille suurus sõltub lambaliha kontrollhinnast Prantsusmaa turul.

6. Prantsusmaa valitsus ei eita, et kõnealune kord on vastuolus asutamislepingu sätetega kaupade vaba liikumise takistuste kõrvaldamise kohta ühenduse piires. Kuid selle korra säilitamise ja rakendamise Ühendkuningriigist pärit lambaliha importimisel põhjendamiseks esitab ta sisuliselt kolm argumenti. Esiteks nimetab ta raskeid majanduslikke ja sotsiaalseid tagajärgi, mis kaasneks siseriikliku turukorralduse kaotamisega teatavate majanduslikult vähem soodsate piirkondade jaoks, kus lambakasvatus on oluline sissetulekuallikas. Teiseks juhib ta tähelepanu lambalihaturu ühise korralduse kehtestamise ettevalmistamise alal tehtavale progressile ja leiab, et teatava vabakaubandusaja lubamine turu siseriikliku korralduse ja ühise korralduse vahel oleks äärmiselt negatiivsete tagajärgedega. Ja lõpuks väidab Prantsusmaa valitsus, et kui Prantsusmaa peaks loobuma turu siseriiklikust korraldusest, samas kui Ühendkuningriik võib kõnealuses valdkonnas säilitada oma turukorralduse, mis põhineb süsteemil *deficiency payment*”, millega toetatakse lambaliha ekspordi Prantsusmaale, tooks see kaasa ebavõrdse konkurentsiolekorra.

7. Alahindamata Prantsusmaa ametiasutuste ees kõnealuses valdkonnas seisvate probleemide tõsidust ja mõistes hästi vajadust võimalikult kiiresti kehtestada lambalihaturu ühine korraldus, peab kohus vajalikuks meenutada, nagu seda juba tehti ülalnimetatud 2. detsembri 1974. aasta (kohtuasi 48/74, Charmasson, EKL, lk 1383) ja 29. märtsi 1979. aasta kohtuotsustes, et pärast EMÜ asutamislepingu sätetatud üleminekuaja lõppemist ja uute liikmesriikide puhul ühinemisaktis sätetatud konkreetsete üleminekuajade lõppemist ei või turu siseriiklik korraldus enam takistada asutamislepingu sätete täieulatusliku õigusliku mõju rakendamist ühendusesisese kaubanduse piirangute kõrvaldamisel, kuivõrd asjaomaste turgude vajadused kaetakse edaspidi ühenduse institutsioonide poolt. Üleminekuajade lõppemine tähendab seega, et ühenduse pädevusse antud konkreetsed valdkonnad on edaspidi ühenduse vastutusalas ja kui neis valdkondades on veel vaja võtta tarvitusele teatavaid erimeetmeid, ei saa nende üle enam ühepoolset otsustada asjaomased liikmesriigid, vaid vastavad otsused tuleb teha ühenduse tasandil, millega tagatakse ühenduse üldiste huvide kaitsmine.

8. Seega on üksnes pädevate ühenduse institutsioonide ülesanne võtta asjakohaste tähtaegade jooksul tarvitusele vajalikud meetmed, et leida ühenduse tasandil lahendus lambalihaturu probleemidele ja konkreetsetele nendega seotud raskustele teatavates piirkondades. Asjaolu, et seda ei ole siiani tehtud, ei ole seejuures liikmesriigile piisavaks põhjenduseks säilitada riiklik turukorraldus, mis hõlmab tegureid, mis ei ole kooskõlas asutamislepingu sätetega kaupade vaba liikumise kohta, sealhulgas mis tahes nimetuste all kehtestatud impordipiirangute ja importtoodetelt võetavate maksude kohta.

9. Prantsuse Vabariik ei saa sellise süsteemi olemasolu õigustada väitega, et Ühendkuningriik on turu siseriikliku korralduse antud valdkonnas säilitanud. Kui Prantsuse Vabariik leiab, et see korraldus hõlmab ühenduse õigusega vastuolus olevaid tegureid, on tal seoses sellega võimalik tegutseda nii nõukogus kui ka komisjoni vahendusel või pöörduda lõpuks õiguskaitseorganite poole ja nõuda nende vastuolude kõrvaldamist. Kuid mitte mingil juhul ei saa lubada liikmesriigil võtta ühepoolset

tarvitusele heastamis- või kaitsemeetmeid, mille eesmärk on heastada teise liikmesriigi poolt toime pandud võimalikku asutamislepingu sätete rikkumist.

10. Seega tuleb sedastada, et Prantsusmaa ametiasutuste poolt säilitatud lambalihaturu siseriiklik korraldus ei ole kooskõlas asutamislepinguga, kuivõrd see hõlmab impordikeeluga kaitstava piirhinna kindlaksmääramist ja teatavat maksustamist lambaliha importimisel teisest liikmesriigist. Tuleb rõhutada, et selline otsus ei takista Prantsusmaa ametiasutustel kuni turu ühise korralduse kehtestamiseni võtta kõnealuse valdkonna kaitseks tarvitusele teisi, asutamislepingu sätetega kooskõlas olevaid meetmeid.

11. Sellest tuleneb, et jätkates Ühendkuningriigist pärit lambaliha suhtes pärast 1. jaanuari 1978 piirangutega seotud siseriikliku impordikorralduse rakendamist, ei ole Prantsuse Vabariik täitnud EMÜ asutamislepingu artiklitest 12 ja 30 tulenevaid kohustusi.

Kohtukulud

12. Kohtu kodukorra artikli 69 lõike 2 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud. Et kohtuvaidluse kaotanud pool on kostja, tuleb kohtukulud välja mõista temalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS

otsustab:

1. Jätkates pärast 1. jaanuari 1978 Ühendkuningriigist pärit lambaliha suhtes piirangutega seotud riikliku impordikorralduse rakendamist, ei ole Prantsuse Vabariik täitnud EMÜ asutamislepingu artiklitest 12 ja 30 tulenevaid kohustusi.

2. Mõista kohtukulud välja kostjalt.

Kutscher

Mackenzie Stuart

Pescatore

Sørensen

O'Keeffe

Bosco

Touffait

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 25. septembril 1979 Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

A. Van Houtte

K. Kutscher